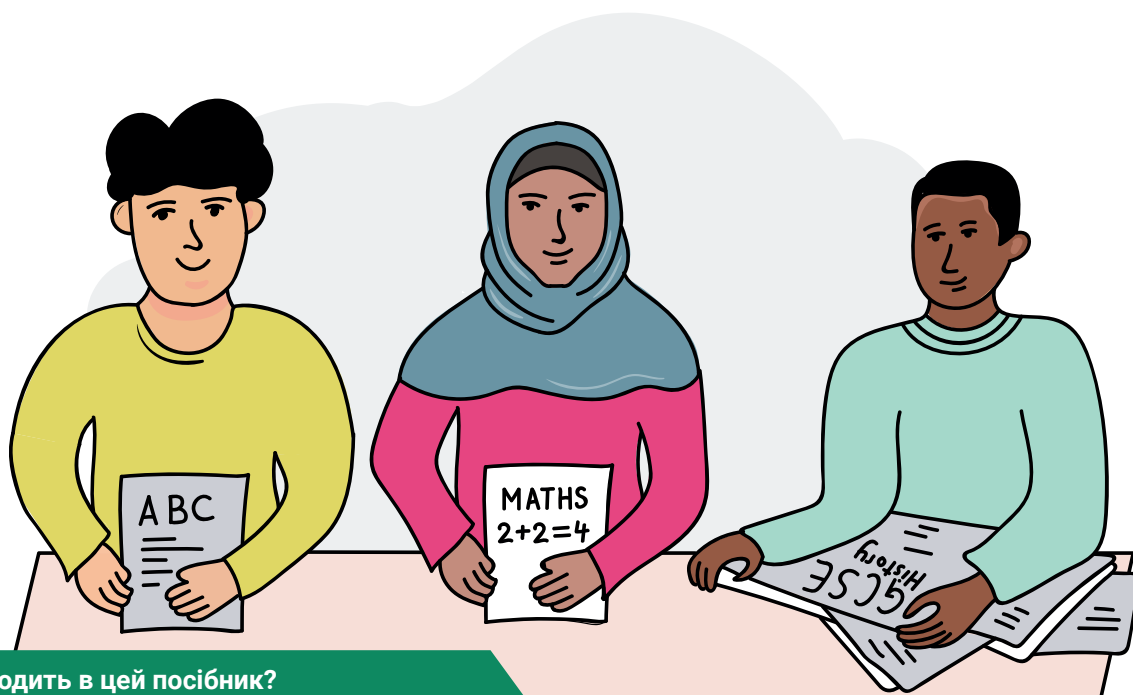

Про англійську систему освіти: Середні школи

Посібник для батьків дітей, які володіють англійською як другою мовою (EAL)

Що входить в цей посібник?

До нього входять практичні дані, що допоможуть визначитися зі школою для вашої дитини та зрозуміти англійську систему освіти.

В Англії є різні види шкіл, зокрема такі, де батьки мають платити (тобто *платні/незалежні/приватні школи*).

У посібнику вказано англійські школи, за які не треба платити (тобто *державні школи*).

Є різні види державних шкіл, у тому числі:

- *Школи місцевого підпорядкування (LA)* – фінансуються місцевою владою
- *Академії та безкоштовні школи* – фінансуються центральним урядом, часто входять у *траст*
- *Духовні школи* – пов'язані з певною релігією

Також можна навчати дитину вдома, на повній або частковій основі. Це називається *домашньою освітою* (або факультативною домашньою освітою чи домашнім навчанням). Див. подробиці тут:

<https://www.gov.uk/home-education>

1. Як можна підібрати школу для дитини?

Якщо вашій дитині від 5 до 16 років, зверніться до *муніципальної ради* (також відома як *орган місцевої влади* чи LA), щоб підібрати школу для дитини.

- Муніципальна рада має підібрати місцеву школу, якщо дитині від 5 до 16 років
- Додаткову інформацію про вступ до школи можна знайти тут: <https://www.gov.uk/schools-admissions>

Ось кілька ідей, що допоможуть визначитися з типом школи:

- Відвідайте школу під час днів відкритих дверей Про них буде повідомлено на сайті школи.
- Прочитайте останній звіт про інспекцію школи Управлінням зі стандартів освіти: <https://reports.ofsted.gov.uk/>
- Перевірте загальний рейтинг школи: <https://www.compare-school-performance.service.gov.uk/>
- Дізнайтеся в інших батьків, що вони думають про цю школу
- Зайдіть на шкільний сайт
- Дізнайтеся, які школи зараховують учнів після іспитів з середньої освіти рідною мовою (див. додаткові дані в Розділі 5)

Після визначення типу школи, не забудьте:

- Заповнити онлайн-форму заявки, вказавши кілька шкіл, що вам підходять
- Зверніться за допомогою до *Групи прийому в школу при муніципальній раді*, бо процес подання заявки в школу може бути складним
- Дізнайтеся в раді, чи можуть інші люди, громадські групи або перекладачі допомогти вам?

2. З якого віку моя дитина піде до середньої школи?

В Англії, діти йдуть до середньої школи у вересні, по досягненні 11 років. Середня школа починається з 7-го класу (1–6-й клас – початкова школа) і закінчується 11-м класом.

Навчальний рік завжди починається у вересні та, як правило, закінчується в липні. Зазвичай, він ділиться на три терміни приблизно по 13 тижнів.

Учні можуть завершити навчання в останню п'ятницю червня, якщо до кінця серпня їм виповниться 16 років. Однак учні від 16 до 18 років мають продовжити навчання, практику чи стажування.

3. Як дізнатися про дати навчального терміну та канікул?

Дати навчального терміну та канікул варіюються в межах Англії.

Проте шкільні канікули зазвичай припадають на кінець грудня / початок січня (Різдво та Новий рік); березень/квітень (залежно від дати Великодня) та серпень. Крім того, більшість шкіл має канікули в середині кожного навчального триместру. Кожна школа видає свій шкільний календар із зазначенням канікул.

Багато шкіл виділяють 5 днів на INSET (виробниче навчання) кожного року, коли вчителі відвідують навчання та збори. Учні не відвідують школу в дні INSET. Щороку школи сповіщатимуть батьків про дати днів INSET.

З'ясуйте в школі точні дати навчального терміну й канікул або прогляньте цей сайт:

<https://www.gov.uk/school-term-holiday-dates>

4. Чого можна очікувати від школи?

Більшість шкіл видають власний *Шкільний проспект* – буклет, що містить важливу інформацію про школу. Крім того, на шкільному сайті будуть розміщені останні дані та новини про школу. Зверніться до школи за допомогою в перекладі, якщо це потрібно.

Вашій дитині будуть доступні:

- *Перехідні дні*; учні 6 класу зможуть провести один-два дні в новій середній школі, для ознайомлення
- *Вступна програма*, яка адаптує дитину до початку навчання в новій школі. Вона може включати спеціальні заходи, якщо дитина нещодавно прибула в країну чи регіон або розпочала навчання в інший термін (тобто, не у вересні).
- Місце в класі серед приблизно 30 учнів одного віку. Зазвичай, в кожному класі є свій класний керівник.
- Регулярний *розклад* уроків. Кожен урок проводитиме фахівець з предмету.
- Доступ до повного *учбового плану* – див. нижче для отримання додаткових даних
- Інклюзивний підхід, зі справедливим ставленням до всіх дітей
- Регулярні домашні завдання, пов'язані з навчальним планом

Чим ще дитина займатиметься в школі?

Ваша дитина зможе брати участь у заходах, шкільних екскурсіях та інших подіях. Сюди можуть входити:

- Асамблеї та заходи колективного богослужіння
Зверніться до школи за додатковою інформацією.
- Позакласні заходи та клуби, наприклад, спортивні, музичні, драматичні.
Вони не є обов'язковими і можуть проводитися в обідній час чи по закінченні занять. За певні клуби може стягуватися невелика оплата.
- Шкільні екскурсії до місць, пов'язаних зі шкільною програмою.
Зазвичай, такі екскурсії платні, але школи часто допомагають з оплатою, якщо є потреба. Шкільні екскурсії ретельно організуються вчителями для постійної безпеки дітей. Деякі екскурсії є обов'язковою частиною курсу середньої освіти, наприклад, для курсу з драматичним ухилом, учням треба відвідати виставу в театрі.
- Шкільні постановки, включаючи драматичні вистави та музичні концерти
- Соціальні події та заходи зі збору коштів – дні спорту, літні та різдвяні ярмарки, дискотеки та вікторини. Зверніться до школи, якщо бажаєте приймати активну участь в шкільному житті вашої дитини (наприклад, волонтер чи очільник батьківського комітету), де ви зможете підтримати актив у забезпеченні максимальної ефективності школи.
- Стаж роботи – це можливість для молоді, як правило, з 10-го класу, провести тиждень на робочому місці. Див. додаткову інформацію в розділі «Кар'єра» нижче.

Як дізнатися, що відбувається в школі?

Школа буде регулярно зв'язуватися з вами. Школи використовують різні форми сповіщення, зокрема:

- *Шкільний сайт*: школи публікують інформацію на своїх сайтах. Прогляньте шкільний календар, щоб бути в курсі важливих дат – канікул, днів підготовки вчителів (INSET) та батьківських зборів.
- *Сповідання*: текстові повідомлення, соціальні мережі (наприклад, Twitter) і такі програми, як батьківська розсилка, також можна використати для оплати шкільного харчування та екскурсій
- *Онлайн-системи* (наприклад, Go4Schools): можна знайти інформацію про домашнє завдання, оцінювання та поведінку
- *Електронні та поштові листи*: повідомте школу, якщо у вас немає доступу до електронної пошти
- *Батьківські збори та звіти*: допоможуть більше дізнатися про навчання вашої дитини
- *Збори та інформаційні збори*: школи використовують збори для обміну важливою інформацією, наприклад, вибір предметів для вивчення в середній школі. Це корисна можливість поставити запитання.
- *Пряме спілкування*: можна зв'язатися зі школою по телефону чи електронній пошті або домовитися про зустріч з учителем, якщо це доречно

5. Чого від мене очікує школа?

Як батьки, ви маєте:

- Щодня та вчасно відправляти дитину до школи, якщо вона не хворіє, не має призначеної зустрічі та не залучена до релігійних свят. По можливості, заздалегідь сповіщати школу про причини відсутності вашої дитини.
- Вивозити дітей на відпочинок лише під час шкільних канікул. При вивозі дітей на відпочинок під час навчального терміну, можливо, вам доведеться сплатити штраф. Зв'яжіться зі школою, щоб дізнатися більше, або прогляньте цей сайт: <https://www.gov.uk/school-attendance-absence>
- Сповіщати школу про будь-які важливі події/обставини вашої дитини чи родини. У разі потреби, буде зроблено все можливе для вашої підтримки.
- Надавати медичні дані та контактні дані. Важливо повідомляти школу про зміну такої інформації.
- Заповнювати форми згоди на участь вашої дитини в шкільних екскурсіях, фотозйомках і т.д.
- Підтримувати шкільну політику, наприклад, щодо поведінки та належного користування Інтернетом. Інформацію про шкільну політику можна знайти на сайті школи. Вас і вашу дитину сповістять про винагороди та покарання. Ваша дитина матиме обліковий запис шкільної електронної пошти та доступ до Інтернету, якими слід користатися безпечним і належним чином.
- Допомогати дитині з домашнім завданням. Щоб дізнатися більше про підтримку дитини в навчанні, див. [тут](#).

6. Хто є хто в школі?

Прогляньте Шкільний проспект чи шкільний сайт, щоб побачити фото й імена співробітників; іноді їх також виставляють в шкільному вестибюлі.

З'ясуйте в школі, хто зі співробітників працюватиме з вашою дитиною. Сюди можуть входити:

- Старше керівництво – наприклад, директор школи, віце-директор та заступник директора
- Офісний персонал – наприклад, шкільні секретарі
- Педагогічний колектив – наприклад, класний керівник та асистент кафедри
- Наставники – наприклад, керівники курсу, спеціаліст з домашнього навчання, учбовий наставник
- Спеціалісти – наприклад, вчителі EAL (англійська як друга мова), SENDCo (координатор з питань спеціальних освітніх потреб та інвалідності), призначений ведучий викладач з питань безпеки життєдіяльності (DSL)

7. Що вивчають і перевіряють у школі?

Зазвичай, учні складають національні іспити у травні та червні (11-й клас). Більшість учнів складає іспити GCSE (загальний атестат про середню освіту).

В таблиці нижче можна визначити *Фазу, Етап і Вікову групу* дитини, а також її *Оцінювання/Тести/Іспити*:

Фаза	Етап	Річна група	Віковий діапазон	Оцінювання/ Тести/ Іспити	Шкільні предмети
Середні	Ключовий етап 3	7-й клас 8-й клас 9-й клас	11–12 12–13 13–14	На початку 7-го класу та регулярно протягом KS3: Тести на когнітивне оцінювання (CAT) Поточні внутрішні оцінювання	Англійська мова, математика, дизайн і технологія, історія, географія, релігієзнавство (RS), мистецтво, дизайн і технології (DT), музика, драма, фізичне виховання, обчислення, громадянство, мови
	Ключовий етап 4	10-й клас 11-й клас	14–15 15–16	Поточні внутрішні оцінювання	Основні предмети: англійська мова, математика, природознавство
				травень/червень 11-го класу GCSE (загальний атестат про середню освіту) та еквівалентні іспити	Додаткові предмети відрізняються між школами. До них входять географія, історія, RS, інформатика, фізичне виховання, бізнес-навички, догляд за дітьми, DT, креативні засоби. З'ясуйте в школі повний список.

Див. детальну інформацію за адресою <https://www.gov.uk/national-curriculum>

Моя дитина складатиме іспити з усіх предметів?

Зазвичай, діти складають національні іспити (GCSE) по закінченні 11-го класу. Вони не складатимуть іспити з кожного предмету. Основними предметами є: англійська мова, математика та природознавство. Всі учні мають вивчати ці предмети. Крім того, учні зазвичай складають іспити ще з п'яти предметів.

Наприкінці Ключового етапу 3 (8-й чи 9-й клас) школа допоможе вашій дитині обрати інші предмети для вивчення та випускних іспитів. Сюди можуть входити предмети GCSE (наприклад, географія чи дизайн і технології) або предмети ВТЕС (Рада з ділової й технічної освіти) (наприклад, бізнес-навички та спорт).

Деякі школи також організують для учнів здачу іспитів GCSE рідною мовою, хоча доступні не всі мови. Арабська, китайська, урду, гуджараті та італійська – це деякі з доступних мов GCSE. Уточніть у школі, чи може ваша дитина скласти іспити рідною мовою.

Обговоріть з дитиною її інтереси та плани на майбутнє. Важливо обрати предмети, що їх цікавлять і будуть корисні в майбутньому. Обговоріть зі школою можливості вашої дитини та доступну підтримку.

8. Що знадобиться моїй дитині?

- Повна шкільна форма: більшість середніх шкіл Англії вимагають ношення дітьми шкільної форми. Школа вашої дитини надасть перелік необхідної форми і підкаже, де її можна придбати. Запитайте, чи може школа допомогти з витратами, якщо у вас не вистачає коштів.
- Планувальник. Більшість шкіл щорічно надає книгу, що допомагає учням з організацією навчання.
- Сумка, пенал з ручками, тощо.
- Калькулятор та інше математичне приладдя
- Повний комплект для фізичного виховання, якщо треба. Школа сповістить вас про необхідне, бо сюди може входити спортивний одяг з логотипом школи.
- Обід або гроші на обід. Багато шкіл мають безконтактну систему оплати; офісний персонал зможе допомогти з її організацією. Деякі діти також можуть отримати *безкоштовне шкільне харчування (FSM)*, якщо сім'я має певні пільги; дізнайтеся подробиці в своїй школі чи на сайті <https://www.gov.uk/apply-free-school-meals>
- Проїзний квиток чи гроші на проїзд, якщо дитина добирається до школи автобусом, трамваєм чи потягом. Деякі діти, що живуть більш ніж за дві милі від школи, можуть отримати безкоштовний проїзний квиток на автобус. Дізнайтеся, чи маєте ви право на безкоштовний проїзний квиток на автобус за посиланням <https://www.gov.uk/help-home-school-transport>. Деяким дітям, які не можуть відвідувати школу через проблеми з пересуванням або особливі освітні потреби, надається безкоштовний транспорт до школи (переважно, таксі). Див. подробиці за посиланням <https://www.gov.uk/apply-school-transport-for-child-with-special-educational-needs-sen>
- Уточніть шкільну політику *користування мобільними телефонами*. Деякі школи забороняють користуватися мобільними телефонами і можуть конфіскувати їх при спробі використання у школі.

9. Яка додаткова підтримка існує для учнів, що її потребують?

- *Духовна підтримка:* у всіх школах є група людей, які допомагають дітям з проблемами, наприклад, щодо дружби, психічного здоров'я чи почуття занепокоєння. Якщо в дитини є якісь проблеми чи занепокоєння, повідомте спеціаліста з домашнього навчання чи керівника курсу.
- У всіх школах є *ведучий викладач з питань безпеки життєдіяльності*, який підтримає дитину у разі серйозних занепокоєнь щодо її безпеки в школі чи поза нею.
- *Підтримка з англійської мови:* більшість шкіл надає підтримку з вивчення англійської мови, де це необхідно. Зазвичай, це відбувається в класі, з іншими учнями.
- *Допомога в навчанні:* всі школи надають додаткову підтримку в навчанні, якщо це потрібно. Сповістіть школу, якщо вважаєте, що ваша дитина потребує допомоги в навчанні. SENDCo (координатор з питань спеціальних освітніх потреб та інвалідності) зустрінеться з дитиною, оцінить її потреби та надасть найкращу підтримку. Вам скажуть, чи є в дитини особливі потреби, і можуть попросити відвідати школу, щоб обговорити шкільну допомогу вашій дитині. Ось тут є корисний посібник для батьків та опікунів:
<https://www.gov.uk/government/publications/send-guide-for-parents-and-carers>
- *Зовнішні організації:* школи тісно співпрацюють з іншими фахівцями (лікарями, агенціями з питань біженців, освітніми спеціалістами) при підтримці дітей, яким потрібна додаткова допомога. Школа сповістить вас про додаткову підтримку, потрібну вашій дитині.
- *Стипендія для учнів:* всі школи отримують додаткові кошти на підтримку учнів, які перебувають в економічно скрутних умовах. Ці гроші використовують для допомоги учням у навчанні та залученні до шкільного життя.
- *Фінансова підтримка:* школи можуть допомогти з деякими витратами, наприклад, на шкільну форму, шкільні екскурсії, обладнання, тощо. Повідомте школу, якщо вам потрібна допомога з певними витратами.
- *Поради щодо кар'єри та подальшої освіти:* у всіх школах є консультант з кар'єрного росту, який допоможе дитині почати думати над тим, що вона хоче робити, коли закінчить школу. Вашій дитині допоможуть:
 - Обрати предмети для вивчення та іспитів на атестат про середню освіту. *Варіанти* обираються по закінченні 8-го чи 9-го класу.
 - Знайти відповідне місце роботи. Не всі школи пропонують працевлаштування. Зверніться до школи за додатковою інформацією.
 - Знайти інформацію про коледжі та курси по закінченні 11-го класу. Очікується, що учні проходять навчання або практику до 18 років. Додаткову інформацію можна знайти за адресою: <https://www.gov.uk/browse/education/find-course>

10. Чим я можу допомогти в навчанні дитини?

Різні ідеї з допомоги дитині в навчанні можна знайти в цій [листівці](#).